

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö aiheesta: luonnos valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi

593/40.400/2020

KH § 20

Selostus:

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi. Lausunto tulee antaa 22.1.2021 mennessä.

Korkealaatuinen varhaiskasvatus, koulutus, tiede sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI) ovat mahdollistaneet Suomen ja suomalaisten hyvinvoinnin ja menestymisen kansainvälisissä vertailuissa. Koulutuksella ja tieteellä on luotu ja luodaan yhteiskuntaa vahvistavaa ja uudistavaa sivistysperustaa. Sivistys luo edellytykset työllisyydelle ja kestäväälle kasvulle, kansalaisyhteiskunnalle, osallisuudelle ja luottamukselle. Oppiminen ja tutkiminen ovat olennainen osa ihmisyyttä ja itsessään arvokkaita merkityksellisen elämän rakennuspuita. Korkealaatuinen varhaiskasvatus, koulutus, tiede sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI) ovat mahdollistaneet Suomen ja suomalaisten hyvinvoinnin ja menestymisen kansainvälisissä vertailuissa. Koulutuksella ja tieteellä on luotu ja luodaan yhteiskuntaa vahvistavaa ja uudistavaa sivistysperustaa. Sivistys luo edellytykset työllisyydelle ja kestäväälle kasvulle, kansalaisyhteiskunnalle, osallisuudelle ja luottamukselle. Oppiminen ja tutkiminen ovat olennainen osa ihmisyyttä ja itsessään arvokkaita merkityksellisen elämän rakennuspuita.

Koulutus- ja TKI-järjestelmästämmä ja sen uudistamisesta on huolehdittava tulevaisuudessakin, jotta lasten, nuorten ja koko väestön sivistykselliset oikeudet ja hyvinvointi voidaan turvata. Korkean laadun ja vaikuttavuuden ylläpitäminen edellyttää tahtoa, mahdollistavia hallinnollisia rakenteita, riittäviä voimavaroja ja osaamista kaikessa toiminnassa. Koulutus- ja TKI-järjestelmästämmä ja sen uudistamisesta on huolehdittava tulevaisuudessakin, jotta lasten, nuorten ja koko väestön sivistykselliset oikeudet ja hyvinvointi voidaan turvata. Korkean laadun ja vaikuttavuuden ylläpitäminen edellyttää tahtoa, mahdollistavia hallinnollisia rakenteita, riittäviä voimavaroja ja osaamista kaikessa toiminnassa.

Tausta

Hallitus on päättänyt antaa eduskunnalle koulutuspoliittisen selonteon, johon haetaan pitkän aikavälin keinot Suomen koulutus-

ja osaamistason nostamiseksi, koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi ja oppimiseröjen kaventamiseksi. Nykytilan tarkastelu, tavoitetila ja toimenpiteet kohdistuvat koko koulutusjärjestelmään sekä tutkimukseen.

Keskeisiä kasvatukseen, koulutukseen ja tutkimukseen vaikuttavia muutostekijöitä ovat mm. väestönmuuotos, eriarvoistuminen, teknologian kehitys sekä työn ja ympäristön tilan muutokset. Toisaalta nämä ovat juuri niitä tekijöitä, joihin halutaan vaikuttaa. Ehdotus koulutuspoliittiseksi selonteoksi on liitteenä A.

Tavoitteet

Selonteossa valtioneuvosto antaa linjaukset koulutuksen ja tutkimuksen kehittämiseksi niin, että ne palvelevat Suomea, suomalaisia ja ihmiskuntaa laadukkaasti ja vaikuttavasti. Ehdotetuilla tavoitteilla ja toimenpiteillä vastataan ja vaikutetaan kansallisen ja kansainvälisen toimintaympäristön muutostekijöihin ja luodaan merkityksellisen elämän edellytykset kaikille. Selonteossa esitetään kohti 2040-lukua ulottuva koulutuksen ja tutkimuksen visio ja linjataan tarvittavat normi- ja muun ohjauksen, voimavarojen ja rakenteiden muutokset. Tämän linjausten ja toimenpiteiden kohdentumiseen liittyvän lähtökohdan pyydämme huomioimaan lausuntoa antaessanne.

Sivistystoimenjohtaja on laatinut lausunnon koulutuspoliittisesta selonteosta. Lausuntopyyntö ja lausuntoluonnos ovat liitteenä B.

Esitys on käsitelty kaupunginjohtajan johtoryhmässä 11.1.2021 ja päätetty asian tuomisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

(Valmistelu: sivistystoimenjohtaja Mikko Ripatti, puh. 044 417 4202)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus hyväksyy sivistystoimenjohtajan laatiman liitteenä B olevan lausunnon koulutuspoliittisesta selonteosta.

Käsittely:

Reima Härkönen poistui esteellisenä kokouksesta ennen tämän asian käsittelyä klo 19.50 (HallL 28 § 1 m. 7 k).

Kaupunginjohtaja täydensi esitystä siten, että lausunnon kohtaan perusopetus lisätään: Pienille kouluille korotettu valtionosuus.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan täydennetyn esityksen.

Toimenpiteet:

Sivistystoimenjohtaja

